Lietas arhīva Nr. A42-01058-24/21
ECLI:LV:ADRJRIT:2024:0205.A420105824.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2024.gada 5.februārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese Ilona Petrovska,
rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ (*/pers. A/*) pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei izvērtēt pēc būtības pieteicēja atkārtoto iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /pilsonība/ pilsonis /pers. A/ /datums/atkārtoti vēsās Valsts robežsardzē ar iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā, norādot, ka viņš negrib atgriezties /valsts/, jo tur viņš varētu tikt pakļauts vardarbībai. Pieteicējs norādīja, ka /valsts/ valda kriminālie grupējumi, kuri draudēja pieteicēju nogalināt. Tāpat pieteicējs uzsvēra nepilnības /valsts/ veselības aprūpes, izglītības un valsts pārvaldības sistēmās, kā arī izteica bažas par to, ka pēc atgriešanās /valsts/ varētu pasliktināties viņa veselības stāvoklis.

[2] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk–pārvalde) /datums/lēmumu Nr./numurs/ (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) pieteicēja atkārtotais iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu atstāts bez izskatīšanas. Pārsūdzētajā lēmumā norādīts turpmāk minētais.
[2.1] Pieteicēja /datums/iesniegums ir uzskatāms par atkārtoto iesniegumu Patvēruma likuma 35.panta pirmās daļas izpratnē. Pieteicējs savā atkārtotajā iesniegumā nav norādījis jaunu, līdz šim nezināmu informāciju, kas varētu būtiski ietekmēt viņa individuālos apstākļus /valsts/.
[2.2] Ne sākotnējā, ne arī personiskajā intervijās pieteicējs nebija pieminējis apdraudējumu no /valsts/ kriminālo grupējumu puses. Tādējādi secināms, ka faktu par draudiem no krimināliem grupējumiem viņš noklusēja, vai arī neuzskatīja par svarīgu. Līdz ar to minēto informāciju nevar uzskatīt par jaunatklātiem apstākļiem, kas pieteicējām nebija zināmi sākotnējās patvēruma procedūras laikā.
[2.3] Iepazīstoties ar aktuālo izcelsmes valsts informāciju, pārvalde nekonstatēja, ka pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī situācija /valsts/ būtu ievērojami mainījusies kopš Administratīvās rajona tiesas /datums/sprieduma pieteicēja lietā (lieta Nr./numurs/) pasludināšanas brīža.

[3] Nepiekrītot pārvaldes lēmumam, pieteicējs vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, uzsverot, ka /valsts/ viņa dzīvība ir apdraudēta.

[4] Pārvalde rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem apsvērumiem.

[5] Lietā esošie pierādījumi ir pietiekami lietas izskatīšanai, tāpēc lieta saskaņā ar Patvēruma likuma 49.panta otro daļu tiek skatīta rakstveida procesā. Procesa dalībnieki tika informēti par lietas izskatīšanu, nosakot termiņu papildu paskaidrojumu, pierādījumu, cita rakstura iesniegumu vai lūgumu iesniegšanai.

Motīvu daļa

[6] Saskaņā ar Patvēruma likuma 35.panta pirmo daļu persona, attiecībā uz kuru pieņemts galīgais lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, ir tiesīga iesniegt Valsts robežsardzei atkārtotu iesniegumu. Personai ir pienākums atkārtotajā iesniegumā norādīt pierādījumus, kas liecina, ka ir ievērojami mainījušies apstākļi, ar kuriem tika pamatots attiecīgais lēmums.
Atbilstoši Patvēruma likuma 30.panta pirmās daļas 4.punktam lēmumu par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas pieņem, ja patvēruma meklētājs Latvijas Republikā ir iesniedzis atkārtotu iesniegumu pēc tam, kad pieņemts galīgais lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, un tajā nav minēti apstākļi, kas būtu ievērojami mainījušies par labu patvēruma meklētājam un varētu būt par pamatu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai.
No šīm tiesību normām secināms, ka gadījumā, ja ir spēkā stājies lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, personai ir tiesības vērsties ar atkārtotu iesniegumu, norādot uz nozīmīgiem apstākļiem (jauniem apsvērumiem vai faktiem), kas ir ievērojami mainījušies no lēmuma pieņemšanas brīža un varētu būt par pamatu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai. Ja atkārtotais iesniegums šādu informāciju nesatur, pārvaldei ir pienākums atkārtoto iesniegumu atstāt bez izskatīšanas.
Tātad faktiski Patvēruma likuma 30.panta pirmās daļas 4.punkts pēc savas juridiskās būtības ir pielīdzināms Administratīvā procesa likuma 87.panta pirmās daļas 1., 2. un 4.punktā minētajiem gadījumiem, t.i., procesa uzsākšanai no jauna uz iesnieguma pamata, ja pastāv šādi apstākļi: 1) mainījušies lietas faktiskie apstākļi, kuri bija par pamatu lēmuma pieņemšanai; 2) lietas tiesiskie apstākļi mainījušies adresātam par labu; 3) adresātam kļuvuši zināmi vai pieejami jauni pierādījumi, kas nebija tā rīcībā līdz sākotnējā administratīvā akta izdošanai un kas varētu būt par pamatu adresātam labvēlīga administratīvā akta izdošanai.
Savukārt informācijai par apstākļu ievērojamu jeb nozīmīgu izmaiņu, kas varētu būt par pamatu iesnieguma pieņemšanai izskatīšanai pēc būtības, ir jāsatur norāde uz apstākļiem, kas radušies pēc patvēruma pieteikuma izskatīšanas pēc būtības, vai arī uz jauniem apstākļiem, kuri pastāvēja jau pirms šīs procedūras pabeigšanas, bet kurus pieteikuma iesniedzējs nebija norādījis (sk. *Eiropas Savienības Tiesas 2021.gada 9.septembra sprieduma lietā C-18/20 37. un 44.punkts,* (*ECLI:EU:C:2021:710*), *pieejams*: *https://curia.europa.eu*). Tādējādi par nozīmīgiem var tikt atzīti ne tikai tādi apstākļi, kas ir radušies pēc tam, kad ir pieņemts iestādes galīgais lēmums, bet arī apstākļi, kas ir pastāvējuši lietas izskatīšanas brīdī, bet nebija darīti zināmi iestādei vai tiesai.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka pieteicējam, vēršoties iestādē ar atkārtoto iesniegumu, bija pienākums pamatot tieši pieteicēja individuālo apstākļu būtiskas izmaiņas, kuras attiecībā uz pieteicēju varētu novest pie atšķirīga novērtējuma, salīdzinot ar sākotnējo lēmumu.

Tiesa secina, ka lietā ir strīds par to, vai pieteicēja /datums/atkārtotais iesniegums (*lietas /numurs/*) un arī pieteikums tiesai (*lietas /numurs/*) satur tādu informāciju par apstākļu ievērojamām izmaiņām, kas varētu būt pamats noteikt pārvaldei pienākumu atkārtoti izvērtēt pieteicēja patvēruma iesniegumu.

[7] Savā atkārtotajā iesniegumā pieteicējs norāda, ka viņš negrib atgriezties savā izcelsmes valstī /valsts/. /valsts/ viņš esot bijis pakļauts vardarbībai, viņu gribējuši piespiest kļūt pat kriminālā grupējuma dalībnieku, atteikšanās gadījumā draudot ar nogalināšanu. Pieteicējs izsaka pārliecību, ka /valsts/ nav medicīnas, nav valdības, nav pārliecības par nākotni. Tāpat pieteicējs uzsver, cik grūti bija nokļūt līdz Latvijai, viņš esot izstaigājis ceļus, mežus un kalnus no /valsts/ uz Latviju, viņam tikuši amputēti kājas pirksti. Pieteicējs uzskata, ka viņa veselības stāvoklis kļūs tikai sliktāks, ja viņš atgriezīsies /valsts/. Pieteicējs gribētu apprecēties, strādāt un palikt Latvijā, ar cerību dzīvot mierā.

Izvērtējot pieteicēja atkārtotajā iesniegumā norādītos apstākļus, tiesa konstatē, ka atkārtotajā iesniegumā norādītie apstākļi par /valsts/ piedzīvoto un apdraudējumu jau ir vērtēti, izskatot pieteicēja sākotnējo iesniegumu par patvēruma piešķiršanu Latvijas Republikā (*sk. Administratīvās rajona tiesas /datums/spriedumu lietā (ECLI:LV:ADRJRIT:2023:1114.A420203123.2.S*), *https://manas.tiesas.lv/eTiesasMvc/nolemumi/pdf/518071.pdf.*) Minētajā spriedumā, vērtējot /valsts/ veselības aprūpes sistēmu, tiesa ņēma vērā arī pieteicēja norādītas sūdzības saistībā ar piedzīvoto kājas pirkstu amputāciju, secinot, ka lietas materiāli nenorāda uz pieteicēju attiecināmiem smaga kaitējuma draudiem /valsts/.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst par pamatotu pārvaldes secinājumu, ka pieteicējs savā atkārtotajā iesniegumā nav norādījis uz jauniem apstākļiem, kuri liecinātu par ievērojamām pieteicēja individuālo apstākļu izmaiņām.

Tiesības vērsties ar atkārtotu iesniegumu, ievērojot Administratīvā procesa likuma 148.panta otro daļu (noteic, ka administratīvā procesa dalībniekam savas tiesības jāizmanto un pienākumi jāpilda godprātīgi) un Patvēruma likuma 12.panta pirmās daļas 2.punktu, ir izmantojamas godprātīgi. Proti, šis tiesību institūts nav domāts gadījumiem, kad personas apzināti noklusē faktus, lai atkārtoti vērstos iestādē ar vienu un to pašu pamatojumu par vajāšanas iemesliem, katru reizi norādot citas nianses, tādējādi pagarinot uzturēšanos valstī. Tiesa konstatē, ka ne savā atkārtotajā iesniegumā, ne arī savā pieteikumā tiesai pieteicējs nav norādījis uz konkrētām individuālo apstākļu izmaiņām, tā vietā pieteicējs ļoti vispārīgi un nekonkrēti norādīja uz iespējamo apdraudējumu /valsts/, kā arī deklaratīvā formā izteica neapmierinātību ar /valsts/ valdību, medicīnas un izglītības sistēmu trūkumiem minētajā valstī.

Kā tiesa jau atzina iepriekš, personai ir pienākums norādīt uz tādiem apstākļiem, kas ir ievērojami mainījušies par labu patvēruma meklētājam un varētu būt par pamatu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai. Izskatāmajā gadījumā tiesa šādus apstākļus pieteicēja atkārtotajā iesniegumā pārvaldei, kā arī pieteikumā tiesai nekonstatē.

[8] Vienlaikus, pārbaudot informāciju par vispārējo drošības situāciju /valsts/, tiesa nekonstatē, ka šī sprieduma sastādīšanas brīdī faktiskā vai politiskā situācija /valsts/ teritorijā būtu izmainījusies, vai notiktu bruņoti konflikti, kas liecinātu par smagiem un individuāliem draudiem civiliedzīvotāju dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā Patvēruma likuma 41.panta 3.punkta izpratnē (sk.piem. *Human Rights Watch, pieejams: https://www.hrw.org/middle-east/north-africa/morocco/western-sahara*).

[9] Apkopojot visu iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka pieteicējs atkārtotajā iesniegumā un arī pieteikumā nav norādījis tādus jaunus apstākļus, kas varētu tikt vērtēti kā ievērojama apstākļu maiņa par labu pieteicējam. Tādējādi tiesa nekonstatē pamatu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai Latvijas Republikā. Tiesa atzīst pārsūdzēto lēmumu par tiesisku un pamatotu, bet pieteicēja pieteikums līdz ar to ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un Patvēruma likuma 49.panta sesto daļu, tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ (*/pers. A/*) pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei izskatīt pēc būtības pieteicēja atkārtoto iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā.

Spriedums ir galīgs un nav pārsūdzams.

Tiesnese I.Petrovska